

A landscape photograph of a field at sunset. The foreground is filled with dark, silhouetted plants and flowers. A chain-link fence runs horizontally across the middle ground. In the background, there are more trees and a clear sky with a warm, golden glow from the setting sun.

Agri PV in het landschap

Nationaal Consortium Zon in Landschap
4 December

Welkom & Agenda

Doe~~l~~

Identifieren perspectieven en (onderzoeks)vragen vanuit het consortium over agri-PV, draagvlak en landschapverbetering.

Programma

- 16.30 Welkom
- 16.35 Agri PV in het landschap en hernieuwbare energie – inleiding
- 16.45 Aan de slag: perspectieven verzamelen & clusteren
- 17.05 Gesprek/ toelichten
- 17.25 Vervolgstappen
- 17.30 Eind & the power of the sticker

Agri PV in het landschap en hernieuwbare energie – inleiding

We werken naar een tekst voor een call voor projectvoorstellen

Hoe kunnen we het initiële **publieke draagvlak** voor agri-pv in Nederland waarborgen en welke technisch, en sociaal maatschappelijke innovaties hiervoor nodig op **middellange en lange termijn**.

In ons achterhoofd: synergie tussen gebruikswaarde, toekomstwaarde en belevingswaarde.



Perspectieven verzamelen

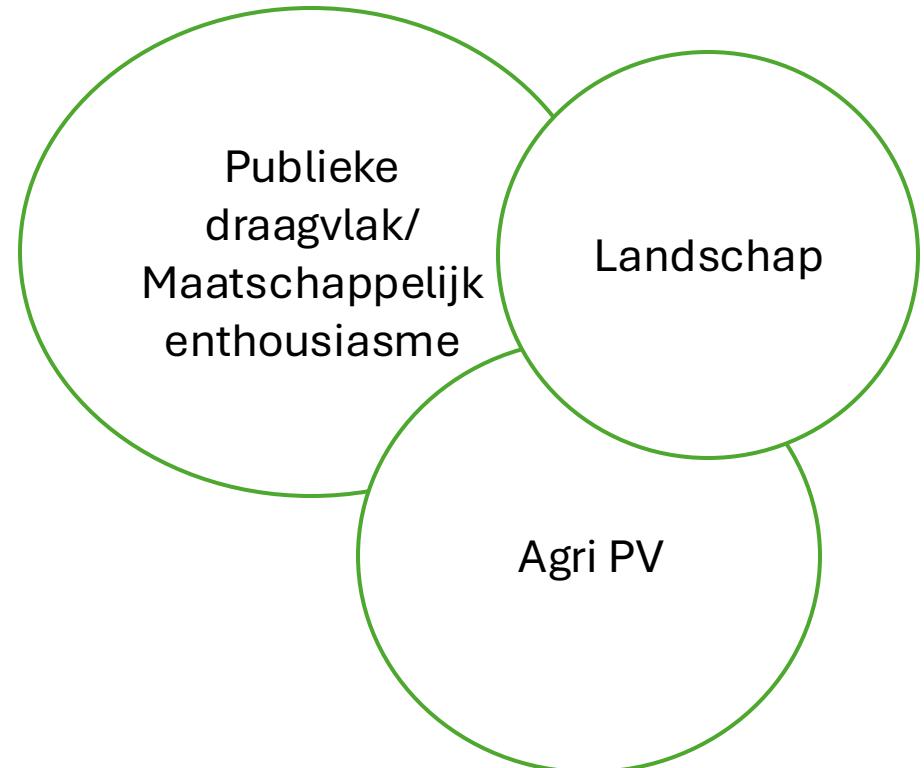
Publieke draagvlak voor agri-pv waarborgen; welke technische, en sociaal maatschappelijke innovaties zijn middenlange en lange termijn nodig?

- **Publiek draagvlak - Agri PV**

- Dit wil ik weten/ deze kennis heb ik nodig als we maatschappelijk enthousiasme (draagvlak) willen versterken.

- **Benodigde innovaties**

- Deze technische/ sociale oplossingen heb ik nodig om maatschappelijk enthousiasme voor Agri PV te vergroten.



Agrivoltaics_NL - Advancing Multifunctional Solutions for Social Acceptance and Landscape Experience

Toetsing themabeschrijving



04-12-2024

Zon in Landschap Summit

In december organiseren wij wederom de PV-dagen onder de nieuwe naam **Zon in Landschap Summit**.

Het doel van deze dagen is kennis delen, van elkaar leren en elkaar ontmoeten. De summit biedt een informele setting waarin relevante onderwerpen worden besproken met deelnemers van het Nationaal Consortium Zon in Landschap. Daarnaast is ook dit jaar het Nationaal Consortium Zon op infra betrokken.

Locatie en datum

Wageningen University & research

Droevedaalsestee 4, 6708 PB Wageningen

- 3 december
projectmeetings voor SolarEcoPlus en Ecocert
- 4 december 9.30-11 uur
projectmeetings Gazo en SolarMilk
- 4 december 11.00- 18.00 uur

Zon in Landschap Summit met sessies over actuele onderwerpen gratis toegankelijk voor alle leden inclusief voldoende ruimte voor netwerken en afsluitend een diner

Programma in vogelvlucht

Moderator Kay Cesar, TNO

- Welkom | Prof. Carolien Kroese, rector, WUR
- Update Zon in Landschap | Kay Cesar, TNO
- WUR Solar Research program | Sven Stremke en Jeroen Sluijsmans, WUR
- Update TKI Urban Energy | Rob Quax, TKI Urban Energy
- update Agri-PV in Nederland | TNO, WUR | ZLTO



Agrivoltaics_NL, een coproductie NERA leden + deelnemers NCZiL

The screenshot shows the NERA (Netherlands Energy Research Alliance) website. At the top, there's a navigation bar with links to About Us, Members, Roadmaps, News, Events, Contact, and a search icon. Below the header is a yellow banner with the word "Home". The main content area features a large image of a presentation stage. A woman is speaking into a microphone, and a large screen behind her also displays her image. Text on the stage reads: "NERA comprises of almost all academic research organisations in The Netherlands that conduct Energy Research." Below the stage image are logos for various member organizations: TU/e, TU Delft, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, University of Groningen, Universiteit Utrecht, University of Twente, TNO, DIFFER, Tilburg University, and WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH.

The screenshot shows the Zon in landschap website. At the top, there's a navigation bar with links to Home, Over Zon in Landschap, Nieuws, Publicaties, Agenda, Projecten, Deelnemers, and Contact. The main content area features a large image of a flock of sheep grazing in a field under a solar panel array. Text overlaid on the image reads: "Een nationaal consortium voor innovatie en onderzoek" and "Over Zon in Landschap". Below the image are four large green boxes containing the following statistics: "325 Vierkante kilometer", "10+ Projecten", "43 Deelnemers", and "45.000 Megawattpiek".

Agrivoltaics_NL: Leden schrijfgroep (August-November 2024)

| Opstellers van het thema (leden van de schrijfgroep) | | |
|--|---|--|
| Naam | Organisatie | Expertise/discipline |
| Sven Stremke, Professor | WUR/Solar Research Program; Scientific Board NERA | Energy transition, solar energy, energy landscapes, agrivoltaics |
| Kay Cesar, PhD | Nationaal Consortium Zon in Landschap (43 societal and knowledge partners); TNO | Voorzitter Nationaal Consortium Zon in Landschap; Program coordinator advanced solar parks and horticulture |
| Dirk Oudes, Assistant Prof. | WUR/Landscape Architecture; WUR/Solar Research Program | Landscape architect, solar power plants, multifunctional solutions |
| Laura Webb, Assistant Prof. | WUR/Animal Production systems | Applied ethology, positive animal welfare, sensor technology |
| Rebecca Saive, Professor Bas van Aken, PhD | University of Twente/MESA+ Institute for Nanotechnology TNO/Agrivoltaics | Applied physics, photovoltaics, optical modelling Optical & pv-yield modelling, techno-economic evaluations of pv systems |
| Wilfried van Sark, Professor | Utrecht University/ Copernicus Institute | Integration of solar energy and photovoltaics |
| Sara Golroodbari, Assistant Prof. | Utrecht University/ Copernicus Institute | Integration of solar energy and photovoltaics |
| Olindo Isabella, Professor | TUD/Photovoltaic materials and devices group | Solar cells, PV efficiency, PV applications |
| Hesan Ziar, Assistant Prof. | TUD/Photovoltaic materials and devices group | PV applications |

- + Marieke Rietbergen (Design Innovation Group)
- + Erwin Haveman LTO/Themaspecialist Klimaat & Energie (maatschappelijke stakeholder)
- + AVANS University of Applied Sciences + Den Hague University of Applied Sciences (to be confirmed)
- + PBL Planbureau voor de Leefomgeving (to be confirmed)

Agrivoltaics_NL: Voorbeeld uitdaging, AV effecten op 'ruimtelijke kwaliteit'

The screenshot shows the first page of a journal article from Energy Research & Social Science, volume 109 (2024) 103408. The article title is 'Landscape user experiences of interspace and overhead agrivoltaics: A comparative analysis of two novel types of solar landscapes in the Netherlands'. It features sections like Article info, Abstract, and Introduction. The abstract discusses the implementation of agrivoltaic power plants and their impact on landscape quality and user perception. A map of the Netherlands highlights locations like Culemborg, Wadenoijen, and Berkelweide.

Culemborg (verticaal AV met gras)

Gebruikswaarde +12%

Toekomstwaarde +2%

Belevingswaarde -11%



Wadenoijen (AV dak boven fruit)

Gebruikswaarde -11%

Toekomstwaarde +2%

Belevingswaarde -16%



!!! Ja, AVs zijn multifunctioneel maar de beleving van AV vraagt aandacht, om maatschappelijke draagvlak op peil te houden !!!

Agrivoltaics_NL: Advancing Multifunctional Solutions for Social Acceptance and Landscape Experience

Kritische inter- en transdisciplinaire kennisleemtes (middellange & lange termijn)

- **Inventory of Requirements and Expectations**

What requirements and expectations are of relevance for the acceptance of agrivoltaics according to the stakeholders in the Netherlands?

- **Technological Innovations for Landscape Experience and Biodiversity**

What technological innovations can give rise to new agrivoltaic models that mitigate the negative impacts of current systems on landscape experience and biodiversity, especially regarding their height?

- **Replacement of Plant Support Systems**

What technological advancements are required to replace existing plant support systems (such as plastic coverings in soft fruit farming) and ensuring effective rainwater management?

- **Animal Welfare Improvements**

What agrivoltaic innovations can enhance animal welfare in sectors such as dairy, sheep, and poultry farming?

- **Agricultural Robotics:**

What types of agricultural robotics could enable new system designs, addressing current shortcomings and improving their integration with existing infrastructure?

NWO: Omschrijf welke inter- en transdisciplinaire kennisleemtes er onderliggend aan de genoemde/gekozen oorzaken zijn (wat is de 'knowledge gap'?).

Agrivoltaics_NL: Advancing Multifunctional Solutions for Social Acceptance and Landscape Experience

Kritische inter- en transdisciplinaire kennisleemtes (middellange & lange termijn)

- **Light Management and Market Optimization**

What innovations are needed to optimize light distribution for crops under changing microclimatic conditions and fluctuating electricity market values? This includes innovations in smart tracking algorithms, dynamic panel transparency, even-lighting solutions and moveability at the panel and system scale.

- **Planning Policies and Guidelines**

What planning policies and design guidelines can facilitate the deployment of different models of agrivoltaics systems in regions where their landscape impact will be minimal and the societal acceptance the greatest?

- **Greenhouse Gas Emission Reduction**

What contributions can the various agrivoltaic models make to reduce greenhouse gas emissions in the Dutch agricultural sector, by solar energy generation and changing land-use/land-management practices such as precision agriculture?

- **Policy and Financial Instruments**

What types of policy and financial instruments are needed to ensure that the development of agrivoltaics aligns with the diverse set of expectations, including those of residents and other landscape users?

NWO: Omschrijf welke inter- en transdisciplinaire kennisleemtes er onderliggend aan de genoemde/gekozen oorzaken zijn (wat is de 'knowledge gap'?).

NWA_ORC initiatief 'Agrivoltaics_NL'

Kernvraag: Hoe kunnen we het initiële publiek draagvlak voor agrivoltaics in Nederland waarborgen, welke technische en sociaal-maatschappelijke innovaties zijn hiervoor op de middellange & lange termijn nodig?

| Frequency of appearance | Factors mentioned in the acceptance field (n: 70/86) |
|-------------------------|---|
| Very often (> 60 %) | |
| often (40–60 %) | <i>Economic benefits; environmental impact; visual impact;</i> |
| Sometimes (20–40 %) | <i>Aesthetics & scenic quality; nuisance; community involvement & participation; community values; decision making; landscape values; procedural justice; economic impact; perception of landscape change; place attachment; communication; environmental concerns; jobs;</i> |
| Seldom (< 20 %) | <i>Health & well-being; process; site selection; temporal dimension; transparency; moral & ethical values; design; landscape characteristics; trust; visibility; Attitudes (towards RE); landscape quality; wildlife habitats & -creation; CO2 emissions; knowledge & understanding of RET; price; perception of risk; project size; recreation & community activities;</i> <i>Cultural heritage; demographic characteristics; fairness; information; regional added value; technology; trust in developer; impact on agricultural land use; (cost) efficient; geographical locations; property values; social values; safety of plant; tourism; air pollution; construction; end-of-life; landscape modification; noise pollution; physical characteristics of energy alternatives; project details; trust in politics & institutions; alternative options; business model; cumulative impacts; flooding; functional efficiency; legacy; light pollution; mitigation measures; NIMBY; quality of energy provision; stable energy provision; traffic; visual preference.</i> |

Afbeelding: Factoren voor publiek draagvlak HE projecten(Enserink et al. 2022)

Final note: Please leave your card on your way out if you would like to be listed as party interested in further process of this call, and later during consortium forming and proposal phase.

Perspectieven verzamelen – tijdslijn 5-10 jaar

Publieke draagvlak voor agri-pv waarborgen; welke technische, en sociaal maatschappelijke innovaties zijn middenlange en lange termijn nodig?

- Publiek draagvlak - Agri PV

- Dit wil ik weten/ deze kennis heb ik nodig als we maatschappelijk enthousiasme (draagvlak) willen versterken.
- **Schrijf je kennissvraag in hele zin**

- Benodigde innovaties

- Deze technische/ sociale oplossingen heb ik nodig om maatschappelijk enthousiasme voor Agri PV te vergroten.
- **Beschrijf je innovatie, een ander moet het begrijpen**

kennisinstelling

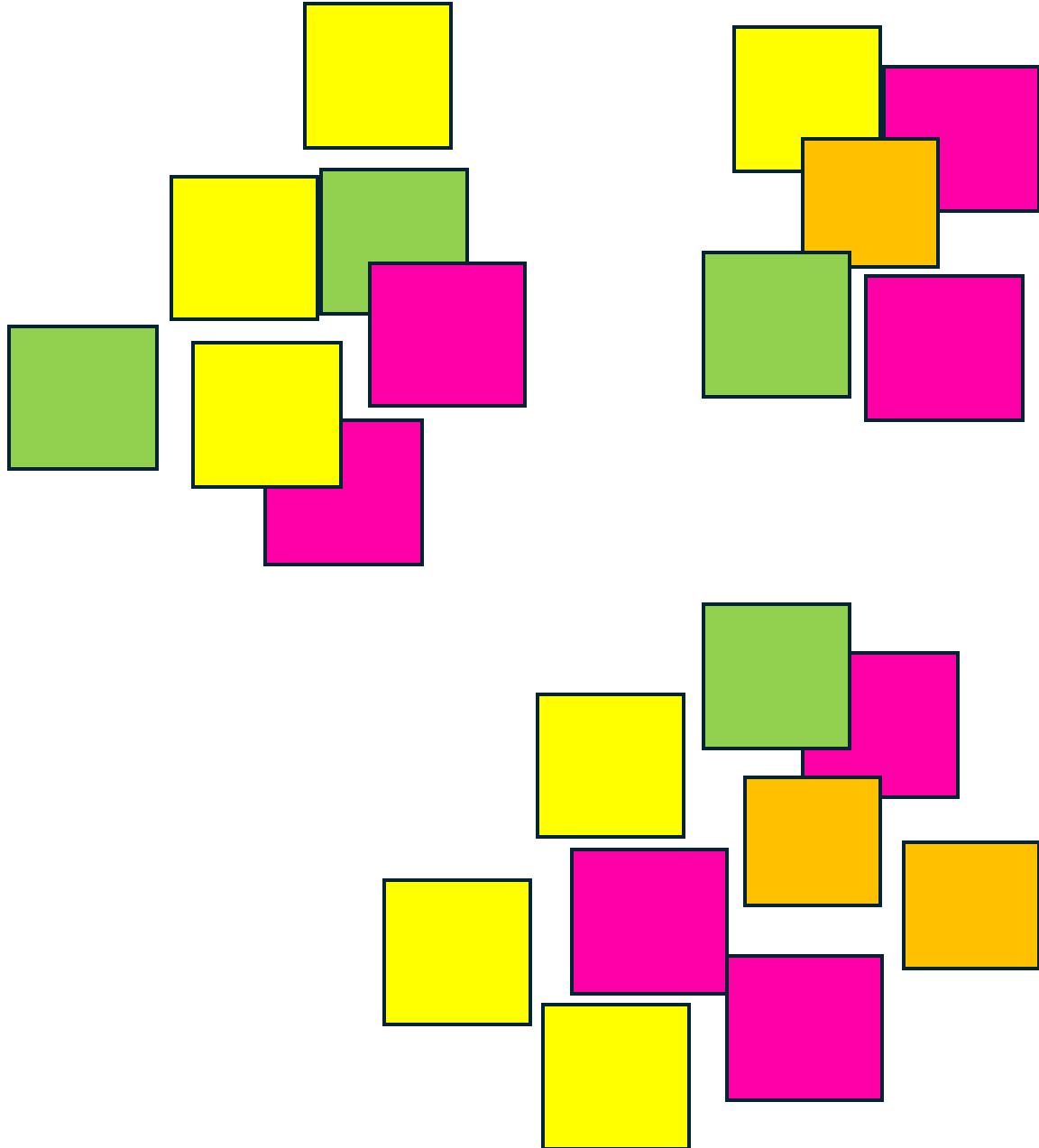
bedrijf

overheid

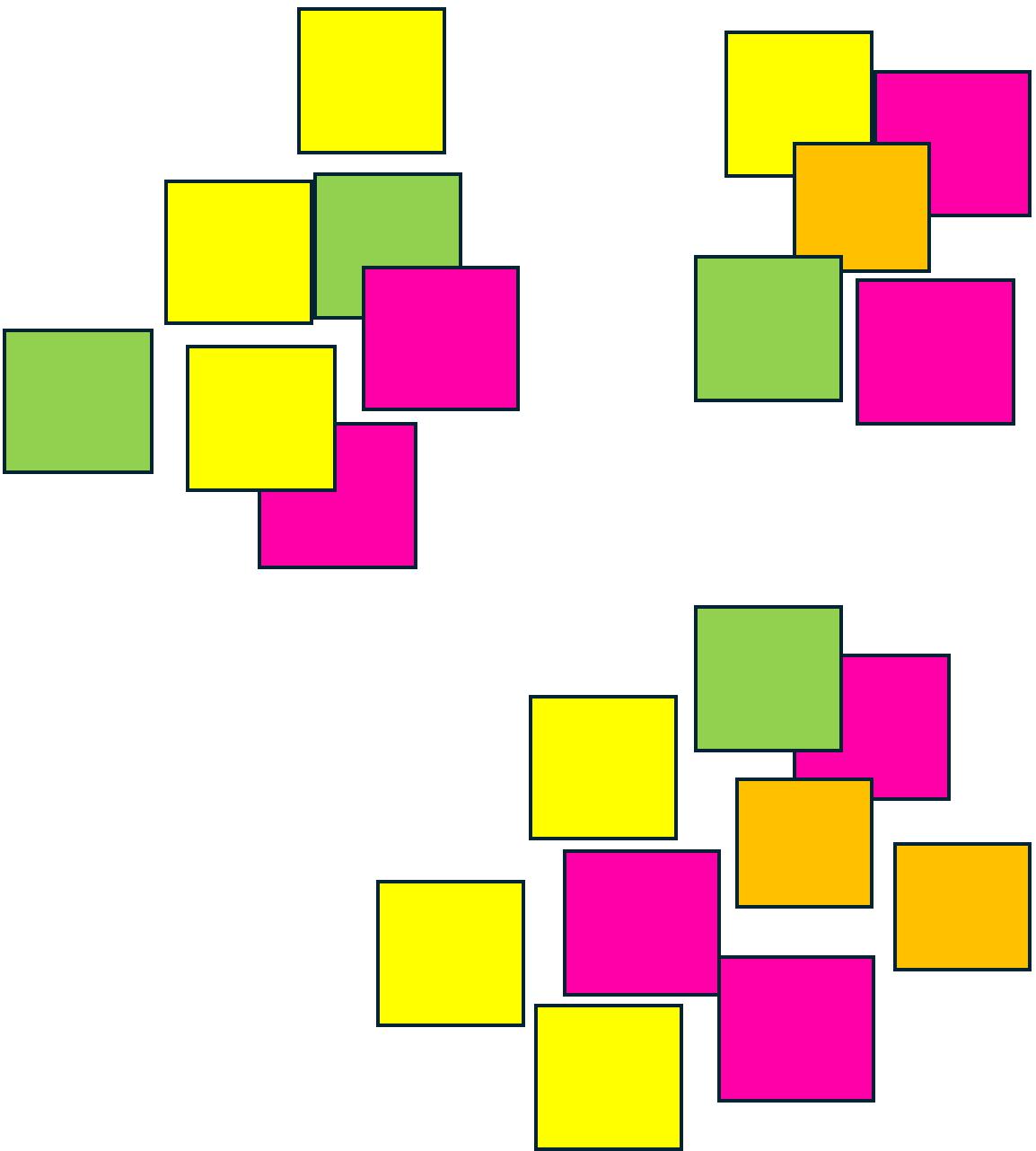
Anders ... zoals
NGOs

Ophangen bij de onderwerpen

- Inventory of Requirements and Expectations
- Technological Innovations for Landscape Experience and Biodiversity
- Replacement of Plant Support Systems
- Animal Welfare Improvements
- Agricultural Robotics
- Light Management and Market Optimization
- Planning Policies and Guidelines
- Greenhouse Gas Emission Reduction
- Policy and Financial Instruments



Gesprek/ toelichten



Vervolgstappen

The power of the sticker en de 'business card'



Wat zijn, voor jou, de twee belangrijkste vragen/onderwerpen?



Laat je NAW gegevens/
business card achter als je deze
call ondersteund(nemen we op
in het voorstel).